

Súčanský HLÁSNÍK

Vážení spoluobčania, milá mládež,

Blížia sa Vianoce, jedny z najväčších a najkrajších kresťanských sviatkov v roku. Najväčších preto, lebo sa jedná o znovuzrodenie niečoho nového, najkrajšie preto, lebo sa obyčajne stretá celá rodina pri štedrovečernom stole, jeden druhého obdarúva a sme k sebe z nepochopiteľných dôvodov akýsi milší, lepší a láskavejší.

Robme všetko preto, aby nám táto láska a добрota vydržala čo najdlhšie, najlepšie po celý rok, nielen počas Vianoc. Všetci to potrebujeme, len si to málo uvedomujeme.

Neoddeliteľnou súčasťou Vianoc je koniec roka. Keď to vezmeme z celosvetového hľadiska tento rok bol veľmi bohatý akurát na rôzne útoky teroristov, ktoré sa nás zatiaľ chvalabohu netýkajú.

Na druhej strane, keď vidíme koľko ľudí a najmä detí vo svete zomiera od hladu, musíme uznať, že sa až tak najhoršie nemáme. Pre nás, Hornosúčanov bol vo všetkom taký normálny, v oblasti výstavby prípravný. Kompletne je pripravená nadstavba materskej školy, kde sa v jarých mesiacoch začne a do konca roka pribudne 18 bytov. Pracuje sa na zachytení ďalších prameňov a rozšírení vodovodnej siete, aby sa skvalitnilo zásobovanie pitnou vodou.

Zahájila sa rekonštrukcia Základnej školy M. Rešetku. Verím, že pri zachovaní tej vianočnej láskavosti, dobroty a úprimnosti to dokážeme.

Na záver Vám chcem všetkým, ktorí ste sa podieľali na skrášľovaní, zveľaďovaní, v pozitívnom zviditeľňovaní, reprezentácii a vôbec chodu obce čo najsrdečnejšie poďakovať a popriať šťastné a požehnané vianočné sviatky, veľa zdravia a úspechov v novom roku 2005.

*Nech Vás v novom roku
stretnú na každom kroku
iba príjemné veci
aké prajeme si všetci*

Pavol Bilčík, Váš starosta obce

PF 2005

Zotrvejme vo vianočnej radosti Narodenia Pána

Istý žiak prišiel za svojim učiteľom, starým rabínom, požiadať sa: „Učiteľu, žiadna práca ktorú začnem, sa mi nepodarí dobre urobiť. Vždy kdesi stroskotá.“ Starý, múdry rabín sa na chvíľu zamyslel a potom hovorí: „Vy, mladí ľudia, máte jeden veľký problém, že vždy ste svojimi myšlienkami kdesi popredu. Keď niečo robíte, vaše myšlienky sú už pri práci, ktorú budete konať neskôr. Nie ste sústredení na danú prácu, vaše myšlienky sú na inom mieste, a tak vaša práca neprináša požadovaný účinok.“

Drahí moji farníci, v dnešnej dobe sme sa dostali do virvaru životného zhonu. Používame moderné stroje a zariadenia, ktoré nám uľahčujú a urýchľujú prácu a predsa nič nestihnáme. A preto akoby sme si chceli uľahčiť, nadbiehame si niektoré udalosti.

Prežívame adventné obdobie, ktoré je prípravným obdobím na krásne vianočné sviatky narodenia Pána. Avšak už pred dušičkovým obdobím televízia reklamuje Vianoce, v našich supermarketoch sa vianočné a mikulášske darčeky miešajú so sviečkami a kahancami ktoré zapalujeme na hrobkách našich zosnulých. Naši súčasní Kubovia behajú po dedine, ako odtrhnutí z refaze pomaly už od začiatku školského roku. Takto s predstihom sa pripravujeme na vianočné sviatky po materiálnej stránke. Už odlišná je stránka duchovná. Ku svätej spovedi pristupujeme až tesne pred Štedrým dňom, pravdepodobne aby sme ešte dovtedy mohli hrešiť. Veď akoby to bolo, aby sme si sv. spoved vykonali niekoľko týždňov pred Vianocami. Potom by sme museli byť dlho dobrí.

Úplne inak je to po Vianociach. Našu vianočnú atmosféru a radosť si nechceme dlho zachovať. Vianočné obdobie trvá do Nedele Krstu Pána Ježiša. To je po 6. januári. Vianočná výzdoba môže zostať do sviatku Obetovania Pána – Hromníc, do 2. februára. Videl som však vianočné stromčeky vyhodene v kontajneri už 2. januára. Tak málo zotrvejme vo vianočnej radosti. Tak rýchlo sa znovu chceme dostať na svoju starú vyšliapanú cestu, neraz hriešnu, bez snahy o polepšenie.

Adventné obdobie, ktoré prežívame, je prípravou na vianočné sviatky najskôr po duchovnej stránke, veď adventný kazateľ Ján Krstiteľ nás k tomu vyzýva: „Pripravte cestu Pánovi!“ V tomto období sa máme zamýšľať nad tým, aká úžasná a veľká vec sa stala, keď Boží Syn sa stal človekom a prišiel na túto zem. Celé vianočné obdobie máme prežívať v tejto radosti. A popri tejto príprave duchovnej je pekné rozvíjať aj tradície našich predkov. Má ich každý národ. U nás sú to ľudové zvyky, ktoré sa konajú na sviatok sv. Ondreja, sv. Doroty, sv. Mikuláša, sv. Lucie a pod. Ale toto všetko sa má konať v čase na to určenom.

Radosť z vianočných chvíľ, z udalostí Narodenia Pána, nemá byť len počas vianočných sviatkov. Táto radosť z príchodu Božieho Syna na svet má zotrvať počas celého roka. Veď to je to pravé, kresťanské – zotrvať v láske, ktorú nám betlehemske dieťa dáva a túto lásku šíriť vo svojich rodinách, na pracoviskách, s každým, s kým sa stretne.

Zotrvejme preto vo vianočnej atmosfére narodenia Pána po celý nastávajúci rok.

Veľa Božieho požehnania a milostí od narodeného Božieho Dieťaťa Vám praje

Váš duchovný otec Jaroslav

VIANOČNÉ SPOMÍNANIA

Zimy a Vianoce môjho detstva

Nepamätám sa, len viem, že sa moji rodičia keď som mala dva roky presťahovali so mnou z Martina, mestčka medzi horami, na čiročistú rovinu, na maďarsko - slovenskú dedinku neďaleko Nitry, do slovenskej obchodnícko-remeselníckej rodiny môjho otca.

Prvé spomienky na zimu sa mi spájajú s detskými radovánkami. V našom okolí bol iba jeden, asi 50 m vysoký kopec Tópart a keďže bolo k nemu ďaleko, na sánkovačku sme využívali každý terén, ktorý sa akýmkoľvek spôsobom zvažoval. O to viac sme si užili šmykáčky a guľovačky. Šmykáčky boli nekonečne dlhé a my, dievčatá sme museli byť naozaj obratné, aby sme pred chlapcami neukázali, či máme punčochy na pás, alebo štrumpadla, pretože nohavice alebo tepláky sa začali nosiť oveľa neskôr.

Spomínam si s prekvapením, že v tom čase bývali dosť veľké a dlhé zimy s množstvom snehu „na dolniakoch“. Často vďaka rovine naviali veľké záveje. V jednu zimu navialo na cestu do poľa kopec snehu, z ktorého sa výborne sánkovalo, ale na jar, keď bolo treba ísť do poľa, museli muži cestu cez ten závej prekopávať.

A Vianoce môjho detstva a mladosti boli obdobím, na ktoré som sa asi tak ako ostatné deti tešila už dlho pred nimi. Nie tak ako je to dnes u väčšiny detí, na darčeky. Veď krátko po skončení vojny bývali veľmi skromné. Najviac som očakávala zvyky a obyčaje, ktoré sa v našej dedine i rodine dodržiavali.

Na Štedrý deň sme aj my, deti, mali prísny pôst až do štedrej večere. Doobeda sme pomáhali mame pri pečení koláčov a ostatných prácach. Poobede, kým mama pripravovala štedrú večeru sme s otcom ozdobovali vianočný stromček. Vešali sme naň orechy, salónky z kockového cukru a refaze so slamy. K štedrovečernému stolu sme pristupovali vždy sviatočne oblečení. Nesmeli na ňom chýbať krížik, sviečky, celý bochník

chleba o pod obrusom drobné mince. Štedrú večeru sme začínali modlitbou. Po nej nasledovala oplátka s medom. Mne a sestre urobil otec medom krížik na čelo, aby sme si našli dobrých mužov. Po oplátke nasledovala šošovicová polievka so zeleninou. Zemiakový šalát sa často jedával aj sám, lebo filé ešte nebolo. Potom nasledovali pupáčky s makom a Ježiškova kašička. Na záver sme si rozkrojili napoly jablčko. Ak sa ukázala hviezdička, mali sme byť všetci zdraví po celý rok, ak krížik, hrozilo nám, že nás budú prenasledovať choroby. Sledovali sme aj plameň sviečky. Ak horel rovno, mali sme byť zdraví, na koho sa naklonil, mohol ochorieť. Počas večere nikto od stola neodchádzal. Až na jej koniec zobral otec z každého jedla a zanesol zvieratkám, ktoré sme mali. Potom sme sa išli pozrieť pod stromček na darčeky. Páčilo sa mi, že i keď boli skromné, mne nesmela chýbať kniha. Boli obdarovaní všetci, teda otec aj mama. Dlho som si myslela, že ich nosí Ježiško. Na stole zostalo všetko tak ako sme dojedli až do druhého dňa. Keď som bola trochu väčšia, odchádzali sme po večeri so skupinou dievčat spievať vianočné koledy pod okná svojich príbuzných a známych. Odmenou nám bol koláčik a drobná minca. Veľmi sme sa tešili na polnočnú omšu. Hoci sme mali kostol až v susednej dedine, asi tak ďaleko ako z Vlčieho Vrchu do nášho, chodili sme pešo.

Na Božie narodenie sme dodržiavali prísny zákaz akejkoľvek práce a návštev. Okrem jedinej a to návštevy kostola - omše a jasličiek.

Na Štefana to už bývalo veselo. Prichádzalo k nám dosť známych i príbuzných, pretože mal môj otec meniny.

Často sa v myšlienkach i v rozprávaní vraciam do rokov mojej mladosti a porovnávam ich s dneškom. Aj teraz, aj vtedy bolo čaro zimy a hlavne Vianoc neopakovateľné.

Daniela Ilkyvová

L i p k a - TÉMA VEČNE (PRE KAŽDÉHO) AKTUÁLNA

KEĎ ZOŠKRIABEŠ Z POVRCHU ZDANIE, NÁJDEŠ ČLOVEKA (AK TAM NEJAKÝ JE)

A. Pronzato

Predstavte si na súčasnom javisku prechádzať sa dámy: Trepezlivosť, Pravdovravnosť, Jednoduchosť, Lásťnosť, Čestnosť, Slušnosť a Skromnosť. Reakcia publika? Ironické úškrny, útrpné vzdychy a komentáre typu „Tie chuderky!“. Dnes predsa patria „na javisko sveta“. Prešibanosť, Klamstvo, Bezduché rečníctvo, Bláznivá šaškárina... No obeť sa nemusí báť. Tých sedem „chuderiek“ nestojí o módnou prehliadku a o oslnenie javiskových reflektormi.

Na javisku sveta sa pohybujú samé dôležité osobnosti, ktoré sa pretláčajú drzo a bezohľadne do popredia, robia sa neobyčajní, výnimoční. Obyčajní ľudia sa akosi vytrácajú. Nikto nechce „hrať skromnú postavu“.

No zdravý rozum nám káže uvedomiť si, že svet prežíva vďaka všednosti. Veď kde by sme boli bez každodennej skromnej ale veľmi dôležitej práce a starostlivosti našich matiek a otcov? Ako by vyzeral svet, ktorý by mal len samé športové, divadelné, politické, filmové a iné hviezdy?!

Biblia nám rozpráva o veľkom kráľovi Šalamúnovi. Jeho veľkosť a múdrosť božia aj v tom, že si pravdivo uvedomoval svoje postavenie na zemi. Hovorí:

„I ja som smrteľný človek ako všetci, rodom z prvorodeného pozemšťana.“

Bol som ako človek utvorený v lone matkinom...

I ja som po narodení vdychoval vzduch spoločný. Tak som padal na zem, ako všetci iní, prvý hlas

som plačom vydal rovnako jak všetci.

V plienkach som bol vychovaný a so starostami.

Ani jeden kráľ ver' nemal iný bytia počiatok.

Všetci majú rovnaký vstup do života a ten istý odchod.“ (Múd 7,1 - 6)

Týmto vyznaním sa Šalamún hlásil nie k trónu, ale ku koreňom zapusteným v zemi.

Dnešný človek ako keby zabúdajú na svoje korene a stavia sa do nekonečných výšok, na ktoré nemá. Potom samozrejme z nich padá a obviňuje z bolestného dopadu iných. Nevie sa zmieriť so všednosťou bez kladného lesku. Aby náš život plynul pokojnejšie, bez honby za planou slávou, je potrebné osvojiť si aspoň zlomok zo Šalamúnovej múdrosti. Mali by sme si uvedomiť, že cenným zdrojom svetla pre nás sú práve tí, ktorí si vôbec nenárokujú aby žiarili. Sú to naši spoluobčania, ktorí zastávajú čestne svoje miesto a kadiaľ prejdú, nechávajú stopy po konaní dobra. Sú to tí, ktorí žijú svoj život v každodennosti, v banálnych prácach ďaleko od reflektorov, mikrofónov a novinárskych zápiskov. Svetlo na našej Zemi nesú jednoduchí ľudia.

Alessandro Pronzato píše: „Jednoduchý človek je stvorenie, ktoré sa búri proti rozpadu, proti útlomkom a chaosu a snaží sa obnoviť jednotu, harmóniu a súvislosť, čiže súdržnosť vlastného bytia“.

Je to málo?!

Vážme si jednoduchých ľudí, učme sa od nich. Jednoduchými dobrými skutkami žijme svoj vnútorný plameň aby bolo okolo nás teplejšie a jasnejšie nielen cez vianočné sviatky ale po celý rok.

Vaša Lipka

VEČER O KULTÚRE

Kultúra je súhrn výsledkov tvorivej činnosti ľudí vo vývine ľudskej spoločnosti a teda by sa dalo povedať, že aká spoločnosť, taká kultúra.

V piatok 22. októbra sa zišli zástupcovia našej kultúrnej obce, aby zhodnotili a čo sa dalo zlepšiť v našom kultúrnom živote. Na „večer o kultúre“ bolo pozvaných 68 ľudí a zúčastnilo sa 60, čo môžeme hodnotiť naozaj veľmi dobre. Boli to zástupcovia všetkých organizácií, zväzov, združení a spolkov, ktoré v Súči pracujú a Súču zviditeľňujú. Celý večer uvádzala moderátorka Marta Repová. Všetkých účastníkov pozdravili svojím vystúpením deti z DFS Čajka a tiež trio gajdošov zo Starého Hrozenkova. Tento druh hudby u nás nie je rozšírený a preto to bolo takým príjemným oživením. Ďalej program pokračoval vyhodnotením kultúrnej činnosti, ktoré predniesol starosta obce p. Pavol Bilčík. Hodnotenie bolo objektívne, teda chvála aj kritika. Spomenul organizácie, ktoré pracujú veľmi dobre, ale aj tie, ktoré sa ešte dostatočne nezviditeľnili. Veľmi mu chýba spolok včelárov, ktorý by rád aj podporil, pretože „... keď zahynie posledná včela, človek má šancu maximálne rok“.

Ďalej prišli večer pozdraviť aj pracovníčky z Trenčianskeho osvetového strediska p. Vražďová a p. Nemethová. Potom vystúpila Eva Klinková, ktorá zhodnotila činnosť kultúrnej referentky. Oboznámila všetkých s poriadanými akciami a ich priebehom, poďakovala všetkým, ktorí sa podieľajú na ich uskutočnení a tiež poprosila o ďalšiu spoluprácu. Krátky priezrez kultúrnej činnosti pripravil Milan Vrba, spracovaním asi 40 minútového filmového dokumentu pod názvom „Kultúra v obci v skratke“. Bolo to naozaj veľmi zaujímavé spracovanie a videli sa tam takmer všetci účastníci večera. Potom bola vyhlásená diskusia, ktorá viedla kultúrna referentka. Diskusné príspevky sa dotýkali doterajšej práce aj s problémami, ale tiež tam odzneli návrhy a nápady do budúcnosti. Bolo vidieť, že sa tu zišla skupina ľudí, ktorým naozaj záleží na kultúrnom živote v obci. Kultúrna referentka zdôraznila, že vklady do kultúry sa spoločnosti vždy vrátia a preto treba vložiť čo najviac a čo najskôr. Príjemný „Večer...“ bol ukončený večerou a prísľubom, že sa účastníci budú stretávať častejšie.

Eva Klinková

ČO NOVÉ V OBECNEJ KNIŽNICI?

Knihovnička poteší svojich čitateľov novými knihami, ktoré nakúpila v mesiaci októberi:

NÁUČNÁ LITERATÚRA PRE DETI A MLÁDEŽ:

1. 1351 anglických slov, 2. Disney, W.: 1000slov - ilustrovaný slovník nemeco-slovenský

KRÁSNA LITERATÚRA PRE DETI A MLÁDEŽ

1. Grznárová, M.: Dvaja na ceste, 2. Rázusová, Martáková, M.: Povedačky, 3. Hevier, D.: Futbal s papučou, 4. Lindgrenová, A.: Oslavy v Bullerbyne, 5. Collodi, C.: Pinocchiove dobrodružstvá, 6. Turan, J.: Kocúr na čerešni, 7. Brumkove veselé príhody, 8. Fischerová, K.: Záhada vlčej tváre, 9. Brezina, T.: Tajomstvo zelenej strašidelnej dráhy, 10. Brezina, T.: Strach na rozvrhu, 11. Brezina, T.: Prázdniny v strašidelnom hoteli, 12. Mlchochová, J.: Stratený egyptský poklad, 13. Brezina, T.: Kto nás pritúli?, 14. Alfons, P.: Poučné príbehy, 15. Blyton, E.: Strašidelný hrad, 16. Rushtonová, R.: Najlepší priatelia sa spoznávajú, 17. Kernová, K.: Detským srdiečkam

KRÁSNA LITERATÚRA PRE DOSPELÝCH

1. Ezopove bájky, 2. Gillerová, K.: Láska si nevyberá, 3. Gulík, R. V.: Sudca Ti, 4. Keleová - Vasilková, T.: Siete z pavučín, 5. Souad: Upálená za živa, 6. Brown, D.: Da Vinciho kód, 7. Steel, D.: Cesta Maddy Hunterovej, 8. Grisham, J.: Tribúny, 9. Cook, R.: Záchvat

NÁUČNÁ LITERATÚRA PRE DOSPELÝCH

1. Hlavenka, J. a kol.: Prvé kroky s počítačom, 2. Sobota, B.: ABC o PC, 3. Pease, A.: Reč tela, 4. Diehl, H. a kol.: Dynamický život

LITERATÚRA S NÁBOŽENSKOU TEMATIKOU

1. Habovštiak, A.: Za mrakmi je moje milované slnko, 2. Calvo, M.: Motlidba pre každého, 3. Otázky o láske a živote, 4. Korec, J. CH.: Rok nad evanjeliom, 5. Hučko, L.: Život je vzťah, 6. Beaufort, B.: Svätá Mária Matka Božia, 7. Lecureux, B.: Svätá Anna - dobrá matka, 8. Giovanni, L.: Svätý Štefan - Prvý mučeník Cirkvi, 9. Lemoínová, J.: Svätá Rita - vzácná pomocnica

Knihovnička žiada čitateľov o dodržiavanie výpožičnej lehoty, vrátenie kníh po jej uplynutí a vyrovnanie si zápisného pre rok 2004.

Program bohoslužieb vo vianočnom období

sv. omše

	Horná Súča	Dúbrava
25. december	24.00 polnočná	
Narodenie Pána	7.45 10.45	9.15
	15.00 - jasičková pobožnosť	
26. december	7.45 10.45	9.15
Svätá Rodina	14.00 - koledovanie Dobrá novina	
31. december	17.00 - sv. omša so záverečnou pobožnosťou	
Starý rok	23.00 - 24.00 Adorácia	
1. január	7.45 10.45	9.15
Nový rok		

Kultúrne akcie v IV. štvrťroku

- 22.10. - Večer o kultúre
- 24.10. - Stretnutie dôchodcov Trnávka
- 27.10. - Stretnutie dôchodcov Vlčí Vrch
- 30.10. - 3.11. Výstava ovocia a zeleniny
- 7.11. - Festival speváckych zborov
- 14.11. - Stretnutie dôchodcov Závrská
- 17.11. - Stretnutie dôchodcov v obci
- 20.11. - Pofovnička zábava
- 20.11. - MSZ Hornosúčan na festivale v Novom Meste nad Váhom
- 5.12. - Stretnutie dôchodcov Dúbrava
- 6.12. - Mikuláš v kostole
- 8.12. - Víťanie detí
- 13.-17.12. - Burza ošatenia
- 20.12. - Živý Betlehem v Trenčíne - účasť DFS Čajka
- 24.12. - Štedrý večer osamelých
- 25.12. - Štefanská tanečná zábava
- 31.12. - Silvester

*Plastné a požehnané vianočné sviatky,
všetko dobré do nového roku 2005*

Vám želá

Pavol Bilčík
Pavol Bilčík, starosta obce

AKO TO BOLO VOĽAKEDY

(pred 70 - 80 rokmi v Advente a na Vianoce)

Na roky detstva v tomto ročnom období si spomínajú skoro 90 - ročné babky - babka Magda z kopanice Horná Závrská a babka Zuzka z dediny.

Babka zo Závrskej bola polosirota. Otec padol v 1. svetovej vojne, keď mala 2 roky, (teda ho vlastne nepoznala). O rodinu (3 malé dcéry) a o gazdovstvo sa starala matka. Mamu si dievčatá veľmi vážili. Vychovávala ich prísne, no čestne. V rodine bola pohoda a pokoj aj bez bohatstva a veľkého prebytku.

Babka z dediny pochádzala z mnohohodetnej rodiny. Bola najmladšia a preto mala možno trochu ľahšie detstvo ako ostatní súrodenci. Aj keď bol majetok väčší, všetci museli (už ako deti) pracovať a zarobiť „korunu“ kde sa dalo.

Advent, to bolo obdobie ticha, zimnej poézie s vrzdíacim snehom, obdobie oddychu od najťažších prác roľníka, obdobie nádeje a čakania. Deti toto obdobie vnímali ako radosť čas čakania na najkrajšie sviatky roka.

Na prvé miesto v Advente patrili roráty - ranné omše za tmy, pred svitaním. Začínali sa o šiestej hodine. Ranný zvon potichu pozýval spáčov na ranné bohoslužby. Hoci sa zdalo, že dedina ešte spí, o chvíľu sa kostol zaplnil ľuďmi. Na žiadnu rannú omšu nechodilo toľko veriacich ako na roráty. Aj deti, hoci sa ráno najlepšie spalo, sa večer nakazovali zobudiť. Babka z dediny si spomína, že často sa z domu až ku kostolu šmýkali po hladkom ľade, ktorý urobila vyliata riečka, tečúca cez humnú. Inokedy sa zasa brodili v hlbokom snehu, ktorý cez noc zasypal dedinu, cesty a chodníky. Vtedy, najmä z kopánic, sa išlo veľmi ťažko a z domu museli vykročiť oveľa skôr.

Babka zo Závrskej si spomína na jednu veselú príhodu. Na začiatku Adventu iba mierne mrzlo a snehu bol len slabý poprašok. Sestry sa vychystali na roráty a aby sa zahriali, rezko kráčali. Cestu si skracovali na vrch Stráne ako sa dalo. Pretože bolo primrznuté, išli krížom cez oziminu. Na tej sa predtým deň pásli Rapošoviech ovce a pre nejakú príčinu, zostali na nej, pod hafou, nocovať. Keď išli „rorátničky“ do kostola, ovce sa ich zľakli a v tme sa začali dvíhať zo zeme ako také biele príšery. Dievčatá sa zľakli ešte viac a až keď ovce začali bláčať a cengaf „látinkami“, zistili o aké strašidlo ide.

Ako v rodinách prežívali krátke adventné dni?

Ženy a mladé dievčatá si sadali

ku kolovratom a k vretenám a priadli konopné nite a vlnu.

Muži a starší chlapci okrem nakŕmenia statku a chystania kuriva pre domácnosť, chodili pracovať do hôr či na pílu, aby privyrobili nejaký peniaz. Tí gazdovia, ktorí mali kone, chodili zväzť klady (guľatinu) a siahy. Okrem toho gazdovia, najmä starší, zhotovovali a opravovali náradia, potrebné k práci na poli a okolo domu.

Mládež využívala tento čas krátkych dní a dlhých večerov na hry a zábavu. K tomu využívali aj staré zvyky a obyčaje, ktoré vo svojej podstate niesli aj zrnká hlbokej ľudovej múdrosti.

U nás sa najviac zachovali zvyky spojené so štyrmi menami - sv. Ondrej, sv. Barbora, sv. Mikuláš a sv. Lucia.

V predvečer sv. Ondreja (29. novembra), keď išli dievky z priadok či z drápania peria, triasli drevené ploty a pri tom zbožne recitovali: „Plote, plote trasím Ťa, svätý Ondrej, prosím Ťa“

Daj mi tejto noci znať, s kým ja budem pred oltárom stáť.“

Na sv. Barboru (4. decembra) sa dávali do vody čerešňové vetvičky, ktoré mali do Vianoc rozkvitnúť. To bol znak, že život v rodine bude počas roka prekvitať. Zároveň to bola pekná vianočná výzdoba.

Pre deti bol najmilší adventný deň 6. december - deň sv. Mikuláša. Starší chlapci a mládenci si prichystali mikulášsky sprievod, v ktorom boli sv. Mikuláš - biskup - darca, mládenec a dievka (v krojoch) - títo predstavovali ľud, anjel a čert (Kubo) - títo predstavovali dobro a zlo. Nakúpili sladkosti a chodili po domoch. Defom rozdával Mikuláš cukríky, s dievkami pošpásovali, výrastkov vyplatili korbáčom. Za to dostali od gazdu alebo gazdinej výslužku (sušené ovocie, jabĺčka, niekde peniaz, starší do pohárika hriate). Deň sv. Lucie bol (13. december) akýmsi medzníkom v adventných prácach. Tradovalo sa, že v tento deň sa nemá túlať po poli a chodiť do hory furmančiť. Priadky si nesmú sadať

ku kúdeli, pretože tých, čo tieto základy porušia, stihne nešťastie. Ako výstraha sa vždy uvádzalo, čo zlé sa v minulosti na Luciu stalo. Medzi ženami sa tradovala udalosť o žene, „veľkej robotnici“, ktorá, keď ju napomínali aby na Luciu nepriadla, odvrkla: „Dokiaľ Lucka dokľučká, ja vreteno naľuckám!“ Táto pilná gazdiná sa vraj večera nedomala a vreteno „nenaluckala“. Dievčatá

varili na Luciu „cestenice“. Do cesta zabalili lístky s menami nádejných ženíchov a hodili ich do vriacej vody. Potom čakali, ktorá cestenica prvá vypláva na povrch. Tú rýchlo vybrali, lebo v nej bolo meno budúceho ženicha.

Aj mladšie dievčatá si písali lístky - 13 kusov. Tu boli okrem mien chlapcov aj životné osudy ako napr. mníška, stará dievka, vdova, bezdetná, smrť... Každý deň sa spálil jeden lístok, bez toho aby sa pozeralo, čo je v ňom napísané. Dvanásť sa spálil na Štedrý deň ráno a trinásť sa schoval na utiereň (polnočnú). Keď kňaz na utieri zaspieval „Glória“, medzi dievčatami nastal šuchot. Každá rozbaľovala svoj „osudný“ lístok. Bol smiech, hnev, ba i smútok, podľa toho, ako ktorá tejto hre verila.

Mládenci sa na sv. Luciu obliekli „za Lucie“ - biele rubáše, obrúsky alebo plachty na hlavy, do ruky husacie krídlo a chodili vymetať zlo z kútov izieb. Nezaobišlo sa to bez vtipných prekáračiek a drobných zlomyseľností, ktoré porobili dievkam.

Gazda zapisoval od Lucie do Štedrého dňa počasie. Také sa po-

tom ukazovalo na 12 mesiacov v roku. Napríklad, ak 14. decembra dopoludnia bolo slnečno a odpoľudnia zamračené, potom prvá polovica februára bude mrazivá, jasná a druhá polovica zamračená so snehom, či dažďom.

Počas Adventu sa u organistu piekli „oplatky“ ku Štedrému dňu. Organista s pomocníkmi ich piekol pre celú dedinu. V druhej polovici Adventu ich miništranti začali roznášať po domoch. Do rodiny dávali oplatky podľa počtu členov rodiny, pre jedného člena najmenej 2 kusy. (Ak chcel niekto viac oplatiek, objednal si ich u organistu skôr a dal väčšiu výslužku). Za oplatky gazda alebo gazdiná nasypali miništrantom zrnko do vreca pre organistu. Miništrant dostal ako výslužku ovocie, sladkosti alebo drobný peniaz. Organista poslal oplatky aj tým najchudobnejším, ktorí nemali čím „zaplatiť“. Hovoril, že to už vyplatili bohatší.

Vianoce, ktorým sa u nás hovorilo jednoducho Sviatky, sa začínali Štedrým dňom. Tento deň bol pracovným dňom, pripravovalo sa všetko na ďalšie dva sviatočné dni. Práca v rodine bola rozdelená. Muži, gazda a synovia chystali drevo na kúrenie a krmivo pre zvieratá na celé Sviatky. Doniesli z hory stromček a zadlabali ho do podstavca či do povaly.

Ženy sa venovali vareniu, pečeniu, upratovaniu a staršie deti zdobili stromček.

Gazdiná neskoro večer, pred Štedrým dňom zamiesila na chlieb a už skoro ráno kúřila v peci a dávala ho piecť. Po ňom nasledovalo pečenie koláčov - makovníky, orechovníky, syrovníky, buchty, aj sláň osúch s ovčím syrom. Okolo poludnia začala gazdiná variť. Varila sa kapustnica s hrbami, fazuľová polievka s kvakou, hriby na kyslo - hubička, Ježiškova kašička (krupičná kaša), sušené slivky, ktoré sa po uvarení posypali makom a urobili sa cestenice. Cestenice bopečené lekvárové buchty, ktoré s namáčali v sladenom teplom mlieku a posypali sa makom. V rodine babky zo Závrskej piekli v peci štedrák - osúch s lekvárom, makom a orechom.

Počas celého dňa sa jedlo iba málo. Defom, ktoré boli stále hladné, sa sľubovalo, že večer uvidia na povale zlatú krokvu. (Dospie neklamali, na každom povale bol „krokva z latú“ - krov s latou).

Keď sa začalo stmievať, rodina sa chystala zasadiť k Štedrej večeri.

Gazda s chlapcami a najmenší

mi defní odišli do maštale k statku. Gazda zobral veľkú drevenú rieču, pre každé zviera do nej dal krahiec chleba, oplatky s petržlenom, cesnakom a chrenom a všetko to posypal zrnom. Deti so sviečkou sprevádzali otca do maštale, kde zvieratám rozdelil vianočnú nádielku. Potom im dal ešte po kúsku sena (alebo ďateliny) a pomodlil sa ďakovnú i prosebnú modlitbu k sv. Vendelínovi, ochrancovi dobytky.

Gazdiná so staršími dievčatami pripravili štedrovečerný stôl. Stôl prikryli bielym „čínovátym“ obrusom (obrus z bavlny ozdobne tkaný), do stredu sa položila slamienka, v ktorej bolo nasypané zbožie všetkého druhu (ovos, jačmeň, žito, raž), suché ovocie, jablká, orechy, lieskovce, cibuľa, cesnak, chren, petržlen a chlieb. Vedľa sa zapálila vianočná sviečka. Pre každého člena rodiny bol pripravený hlboký tanier a lyžica (v niektorých rodinách zvykli dať o jeden tanier viac, pre počestného). Ďalej boli prichystané oplatky, med, kastrólik s hriatym, víno, poháriky. Pod obrus položili peniaz - aby sa v budúcom roku „rozhojnil“. (Tento peniaz sa daroval žobrákovi). Pod stôl položili železný predmet (sekeru, kutáč, refaz a pod.) aby mali členovia rodiny zdravé nohy. Pod stolom bola aj nádoba (obyčajne mútomník), do ktorej dávala gazdiná z každého jedla za lyžicu pre zvieratá.

Keď sa gazda vrátil od statku, rodina sa postavila k pripravenému stolu. Najstarší člen rodiny (dedko alebo babka) sa začali modliť. Po modlitbe gazda alebo gazdiná urobili deťom na čele krížik s medom. Večera začínala oplatkami na ktorých bol med (pre dobru), chren (pre silu), cesnak (pre zdravie) a petržlen (pre chuť). Potom nasledoval prípitok s vianočným vinšom (dospelí pili hriate alebo víno, deti čaj). Po prípitku gazdiná alebo najstaršia dievka nosili pripravené jedlá. V každej rodine bolo zaužívané určité poradie. Večera končila modlitbou a poďakovaním za Božie dary. V Závrsej mali zvyk, že po skončení Štedrej večere každý člen rodiny úctivo pobozkal stôl.

Gazdiná s dievčatami poumývali riad, odložili zvyšné jedlo (k druhému dňu), no rodina sa nerozhádzala, do utierne zostala pohromade. Deti prekrajovali jabĺčka, lúskali orechy (nožom, tlčť sa nesmelo), spievali vianočné piesne, počúvali rozprávky, či čítanie z Biblie. Starší oddychovali, čítali, spomínali a rozprávali príbehy. Pred polnocou sa všetci, ktorí vladali, vychystali na utiereň. Rodina do Závrsej išla celá, bez ohľadu na počasie. Takýchto rodín bolo veľa, nikto nechcel prísť o neopakovateľnú atmosféru tejto nočnej

vianočnej hornosúčanskej bohoslužby.

Božie narodenie bol u nás veľmi prísne dodržiavaný sviatok. Urobili sa len najnutnejšie práce - starostlivosť o deti a chorých, opaterenie zvierat. Rodina išla na niektorú svätú omšu a po návrate sa všetci zdržovali doma. Gazdiné nevarili - jedla bolo dosť od Štedrej večere. Návštevy boli prísne zakázané, deti nesmeli ísť do susedov ani k starým rodičom. Tento deň bol sviatkom rodiny, návštevam bol venovaný ďalší vianočný sviatok - sv. Štefana.

S Božím narodením boli spojené ranné vinšovania v rodine. V každej rodine to mohlo byť inak, no podstata bola rovnaká.

Babka zo Závrsej spomína, ako dedko (keď ešte u neho bývali), vinšoval Božie narodenie. Ráno, keď ešte ostatní spali, išiel na vodu, zobral kúsok koláča a oplatok a rozmrvil ich rybičkám. Vodu priniesol domov a všetkých (ešte spiacich) ňou pokropil a zavinošoval im.

Babka z dediny zasa spomína, že otec išiel ráno naberať do vedra čistej vody z potoka. Doniesol ju do kuchyne a všetkým povinošoval. Vinš končil slovami „...a všetci sa touto vodičkou umyte, lebo to je voda svätá, ktorá k nám prišla z rieky Jordána!“

V rodine, kde chovali ovce, zobral gazda svoju najobľúbenejšiu ovečku a ráno na Božie narodenie ju priviedol do kuchyne, aby rodine „polazila“. Previedol ju okolo stola, dal jej kúsok chleba, koláča, prípadne oplatok a odviedol ju naspäť za ostatnými.

Veľa ďalších zvykov či tradícií sa udržiavalo počas Sviatkov v našich rodinách. Otec ich odovzdával synom, matka dcéram. Rokmi si ich rodiny prispôbovali, no samotná vzácna atmosféra v nich zostávala.

Ľudia sa po tieto dni chovali k sebe lepšie, boli milší a pokojnejší. Viac mysleli na druhých. Gazdiná, aj z tej najchudobnejšej rodiny, sa snažila niečo nájsť čo by podarovala iným. Už počas Adventu matky rodín potichu zisťovali, čo komu najviac chýba, aby mohli cez Sviatky pomôcť. K takémuto obdarovaniu viedli aj svoje deti. Už len tým, že ich posielali so slovami: „Choď, dones tej a tej tetke toto, nech majú k Sviatkom. A neopováž sa za to nič brať!“ Jednoducho a účinná výchova k štedrosti, pomoci druhým a k potláčaniu vlastného sebeckta.

Nezaškodilo by niečo z týchto starých dobrých tradícií preniesť aj do tretieho tisícročia. Určite by bol náš život spokojnejší a menej by sme si ničili vlastný svet.

J. Čajová

ZO ŽIVOTA ŠKOLY NA TRNÁVKE

Každý školský rok prináša so sebou niečo nové. Tento priniesol školám normatívny spôsob financovania a zaviedol vzdelávacie poukazy pre záujmovú činnosť žiakov.

Z tejto skutočnosti vyplynuli aktivity aj pre našu málotriednu základnú školu na Trnávke.

Keďže našim najväčším sponzorom je projekt INFOVEK, vďaka ktorému sme získali v mesiaci február kvalitnú výbavu do našej počítačovej učebne vrátane pripojenia na internet, hlavnú pozornosť venujeme počítačovej gramotnosti žiakov.

2. septembra 2004 sme slávnostne otvorili počítačovú učebňu INFOVEKU. Škola má množstvo vzdelávacích programov, ktoré žiaci využívajú na upevňovanie získaných vedomostí. Pre prváčikov, ktorí zatiaľ neve-

die čítať je to obľúbený Cirkus Šaška Tomáša, kde majú možnosť poznávania farieb, tvarov, či postrehu. Štvrtáci využívajú zaujímavý program z vlastivedy - Spoznávame Slovensko, potom jazykové programy z angličtiny a nemčiny, či program Imagin, všetko určené pre vzdelávanie žiakov I. stupňa ZŠ.

V záujmovej oblasti pracujú na škole krúžky: počítačový, internetový krúžok a internet pre verejnosť. So záujmom ich navštevujú i starší žiaci. Hodiny informatiky majú deti v školskom klube, kde získavajú základné zručnosti s prácou na počítači.

Na škole pracuje súbor Trnávčičiek, ktorý reprezentuje školu na verejnosti. Žiaci vystupujú v súčanskom kroji a svojou radosťou dokážu rozveseliť nejedno srdiečko.

Bolo tomu tak aj pri spoločnej akcii s Obecným úradom, ktorou sa už tradične stalo posedenie s dôchodcami. S príchodom jesene prichádza i mesiac október, ktorý je spájaný s úctou k starším ľuďom. Je to príležitosť vzdať úctu jeseni ľudského života. Života naplneného neraz ťažkou prácou a starosťami.

Všetci tí, čo majú šťastie prežívať zasluženú starobu, čo celý život konali dobro pre rodinu či spoločnosť si zasluhujú našu pozornosť aspoň raz v roku.

Patrí im naše vŕcné poďakovanie. K tomu vedieme žiakov a tí radi pre nich spievajú a tancujú.

Stretnutie našich dôchodcov prišli pozdraviť aj starosta obce p.

Bilčík, kultúrna pracovníčka p. Eva Klinková a zástupca starostu p. Štefánek.

Nechýbalo ani sladké občerstvenie, posedenie pri kávičke či čaji. Usilovné gazdinky sa nenechali prosieť. S veľkou ocotou

a láskou napiekli dobroty. Radosť bolo pozrieť na prestreté stoly. Žiaci pre nich pripravili darčeky v podobe srdiečkového pozdravu.

Kultúrny život ľudí na Trnávke je úzko spätý s kultúrnymi akciami školy: do povedomia sme vstúpili divadelnou rozprávkou Popoluška, Cestou rozprávkovým lesom, tradične pripravujeme pre všetky deti Mikuláša, karneval a oslavu Dňa matiek.

V záujmových krúžkoch deti pracujú tvorivo a výsledky ich činnosti sú viditeľné na spomínaných akciách určených pre verejnosť.

Mgr. Anna Sukubová, riaditeľka školy

NÁVRH VZN O MIESTNYCH DANIACH

Obec Horná Súča v súlade s ustanovením § 6 ods. 1 zák. č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a zák. č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady vydáva

VŠEOBECNE ZÁVÄZNÉ NARIADENIE OBCE O MIESTNYCH DANIACH

č. 5/ 2004 o podmienkach určovania a vyberania miestnych daní na území obce Horná Súča

ÚVODNÉ USTANOVENIE

§ 1

(1) Toto všeobecne záväzné nariadenie (ďalej len „VZN“) upravuje podrobne podmienky ukladania miestnych daní (ďalej len „miestne dane“) na území obce Horná Súča.

(2) Obec Horná Súča na svojom území ukladá tieto miestne dane:

- a/ daň z nehnuteľností,
- b/ daň za psa,
- c/ daň za užívanie verejného priestranstva,

(3) Zdaňovacím obdobím miestnych daní a to dane z nehnuteľností, dane za psa, je kalendárny rok.

II. časť

MIESTNE DANE

§ 2

Daň z nehnuteľností

Daň z nehnuteľností zahŕňa:

- a/ daň z pozemkov,
- b/ daň zo stavieb,
- c/ daň z bytov a z nebytových priestorov v bytovom dome (ďalej len „daň z bytov“).

§ 3

Daň z pozemkov

(1) Daňovníkom dane z pozemkov sú tí, ktorí sú uvedení v ustanovení § 5 zák. č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady (ďalej len „zákon o miestnych daniach“).

(2) Predmetom dane z pozemkov sú pozemky na území obce Horná Súča v členení podľa § 6 ods. 1 až 6 zákona o miestnych daniach.

(3) Spôsob výpočtu základu dane z pozemkov je uvedený v ustanovení § 7 zákona o miestnych daniach. Výpočet sa musí prevádzkať vždy k 1. januáru zdaňovacieho obdobia.

Na zmeny, ktoré nastanú počas zdaňovacieho obdobia správca dane nebude prihliadať, okrem prípadov, kde je to upravené platnou právnou úpravou.

(4) Všeobecná ročná sadzba dane z pozemkov je pre jednotlivé druhy pozemkov nasledovná

- a/ orná pôda, chmeľnice, vinice, ovocné sady 0,25 % zo základu dane,
- b/ trvalé trávne porasty 0,25 % zo základu dane,
- c/ záhrady 0,25 % zo základu dane,
- d/ lesné pozemky, na ktorých sú hospodárske lesy 0,25 % zo základu dane,
- e/ rybníky s chovom rýb a ostatné hospodárske využívané vodné

- plochy 0,25 % zo základu dane,
- f/ zastavané plochy a nádvorja 0,25 % zo základu dane,
- g/ stavebné pozemky 0,25 % zo základu dane,
- h/ ostatné plochy okrem stavebných pozemkov 0,25 % zo základu dane.

§ 4

Daň zo stavieb

(1) Daňovníkom dane zo stavieb sú tí, ktorí sú uvedení v ustanovení § 9 zákona o miestnych daniach.

(2) Predmetom dane zo stavieb sú stavby na území obce Horná Súča, ktoré majú jedno alebo viac nadzemných podlaží alebo ich časti spojené so zemou pevným základom, na ktoré bolo vydané kolaudačné rozhodnutie a ak sa takéto rozhodnutie nevydalo, tie stavby alebo ich časti, ktoré sa skutočne užívajú. Ak bolo na stavbu vydané kolaudačné rozhodnutie, na daňovú povinnosť nemá vplyv skutočnosť, že sa stavba prestala užívať.

(3) Základom dane zo stavieb je výmera zastavanej plochy v m². Zastavanou plochou sa rozumie pôdorys stavby na úrovni najrozsiahlejšej nadzemnej časti stavby.

(4) Ročná sadzba dane zo stavieb je za každý aj začatý m² zastavanej plochy nasledovná:

- a/ 1,40 Sk za stavby na bývanie a ostatné stavby tvoriace príslušenstvo hlavnej stavby
- b/ 1,40 Sk za stavby na pôdohospodársku produkciu, skleníky, stavby využívané na skladovanie vlastnej pôdohospodárskej produkcie, stavby pre vodné hospodárstvo okrem stavieb na skladovanie inej ako vlastnej pôdohospodárskej produkcie a stavieb na administratívu
- c/ 4,20 Sk za stavby rekreačných a záhradkárskych chat a domčekov na individuálnu rekreáciu
- d/ 5,60 Sk za samostatne stojace garáže a samostatné stavby hradných garáží a stavby určené alebo používané na tieto účely postavené mimo bytových domov
- e/ 8,40 Sk za priemyselné stavby a stavby slúžiace energetike, stavby slúžiace stavebníctvu okrem stavieb na skladovanie a administratívu,
- f/ 21 Sk za stavby na ostatnú podnikateľskú a zárobkovú činnosť, skladovanie a administratívu,
- g/ 6,30 Sk za ostatné stavby

(5) Sadzba dane podľa odseku 4 tohto ustanovenia sa pri viacpodlažných stavbách zvyšuje o 1,05 Sk za

každý aj začatý m² zastavanej plochy za každé ďalšie podlažie.

§ 5

Daň z bytov

(1) Daňovníkom dane z bytov sú tí, ktorí sú uvedení v ustanovení § 13 zákona o miestnych daniach.

(2) Predmetom dane z bytov v bytovom dome na území obce Horná Súča, v ktorom aspoň jeden byt alebo nebytový priestor nadobudli do vlastníctva fyzické osoby alebo právnické osoby, sú byty a nebytové priestory.

(3) Základom dane z bytov je výmera podlahovej plochy bytu alebo nebytového priestoru v m².

(4) Ročná sadzba dane z bytov je 1,40 Sk za každý aj začatý m² zastavanej plochy bytu a nebytového priestoru.

§ 6

Spoločné ustanovenia

pre daň z nehnuteľností

(1) Obec Horná Súča ustanovuje, že poskytuje zníženie dane zo stavieb a dane z bytov u týchto stavieb:

a/ stavby na bývanie a byty vo vlastníctve občanov držiteľov preukazu občana s ťažkým zdravotným postihnutím alebo držiteľov preukazu občana s ťažkým zdravotným postihnutím s potrebou sprievodcu.

b/ garáže vo vlastníctve občanov držiteľov preukazu občana s ťažkým zdravotným postihnutím alebo držiteľov preukazu občana s ťažkým zdravotným postihnutím s potrebou sprievodcu, ktoré slúžia pre motorové vozidlo používané na ich dopravu.

(2) Daňová povinnosť vzniká 1. januára zdaňovacieho obdobia nasledujúceho po zdaňovacom období, v ktorom daňovník nadobudol nehnuteľnosť do vlastníctva a zaniká 31. decembra zdaňovacieho obdobia, v ktorom daňovníkovi zanikne vlastníctvo k nehnuteľnosti. Ak sa daňovník stane vlastníkom nehnuteľnosti 1. januára bežného zdaňovacieho obdobia, vzniká daňová povinnosť týmto dňom. Pre vyrubenie dane z nehnuteľností je rozhodujúci stav k 1. januáru zdaňovacieho obdobia.

Na zmeny skutočností rozhodujúcich pre daňovú povinnosť, ktoré nastanú v priebehu zdaňovacieho obdobia, sa neprihliada.

(3) Fyzická osoba alebo právnická osoba v priebehu príslušného zdaňovacieho obdobia je povinná oznámiť správcovi dane skutočnosť rozhodujúcu pre vznik alebo zánik daňovej povinnosti k dani z nehnuteľností a každú zmenu týchto skutočností do 30 dní odo dňa, keď tieto skutočnosti alebo ich zmeny nastali.

(4) Daňové priznanie k dani z nehnuteľností (ďalej len „priznanie“) je daňovník povinný podať obci Horná Súča v roku 2005 do 28. februára a v ďalších rokoch do 31. januára toho zdaňovacieho obdobia, v ktorom mu vznikla daňová povinnosť a v ďalších zdaňovacích obdobiach do tohto termínu, len ak nastali zmeny skutočností rozhodujúcich na vyrubenie dane z nehnuteľností.

Za zmeny skutočností rozhodujú

júcich na vyrubenie dane sa nepovažuje zmena sadzieb dane z nehnuteľností.

Ak je pozemok, stavba, byt a nebytový priestor v bytovom dome v spoluvlastníctve viacerých osôb (§ 5 ods.4, § 9 ods. 3 a § 13 ods. 2), priznanie podá každá fyzická osoba alebo právnická osoba. Ak sa spoluvlastníci dohodnú, priznanie podá ten, koho dohodou určili spoluvlastníci, pričom túto skutočnosť musia písomne oznámiť správcovi dane pred uplynutím lehoty na podanie daňového priznania.

(5) Daňovník je povinný v priznaní uviesť všetky skutočnosti rozhodujúce na výpočet dane a daň si sám vypočítavať.

(6) Daňovník, ak ide o fyzickú osobu, je povinný uviesť v priznaní aj meno, priezvisko, titul, adresu trvalého pobytu, rodné číslo a ak ide o právnickú osobu je povinný uviesť aj obchodné meno alebo názov, identifikačné číslo a sídlo. Súčasne je daňovník povinný vyplniť všetky údaje podľa daňového priznania. Osobné údaje podľa tohto odseku sú chránené podľa osobitného predpisu.

(7) Daň z pozemkov, daň zo stavieb a daň z bytov vyrubí správca dane každoročne, v roku 2005 do 30.9. a v ďalších rokoch do 15. marca bežného zdaňovacieho obdobia. Pri dohode spoluvlastníkov správca dane vyrubí daň tomu spoluvlastníkovi, ktorý na základe ich dohody podal priznanie podľa § 19 ods. 2 zákona o miestnych daniach.

Obec Horná Súča ustanovuje, že daň z pozemkov, zo stavieb a daň z bytov nižšiu ako 50,- Sk nebude vyrubovať ani vyberať.

(8) Vyrubená daň z nehnuteľností je splatná do 31. marca bežného zdaňovacieho obdobia.

§ 7

Daň za psa

(1) Predmetom dane za psa je pes starší ako 6 mesiacov chovaný fyzickou osobou alebo právnickou osobou.

Predmetom dane za psa nie je pes chovaný na vedecké účely a výskumné účely, pes umiestnený v útulku zvierat, pes so špeciálnym výcvikom na sprevádzanie nevidomej osoby a pes, ktorého vlastní občan s ťažkým zdravotným postihnutím.

(2) Daňovníkom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá je vlastníkom psa alebo držiteľom psa, ak sa nedá preukázať, kto psa vlastní.

(3) Základom dane je počet psov.

(4) Sadzba dane je 80,- Sk za jedného psa a kalendárny rok.

(5) Daňová povinnosť vzniká prvým dňom kalendárneho mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom daňovník nadobudol psa a zaniká prvým dňom mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom daňovník už nie je vlastníkom alebo držiteľom psa.

(6) Daňovník je povinný písomne oznámiť vznik daňovej povinnosti správcovi dane do 30 dní od vzniku daňovej povinnosti a v tejto lehote zaplatiť daň na zdaňovacie obdobie ale-

bo pomernú časť dane na zostávajúce mesiace zdaňovacieho obdobia, v ktorom vznikla daňová povinnosť.

Ak daňová povinnosť zanikne v priebehu zdaňovacieho obdobia a daňovník to oznámí správcovi dane najneskôr do 30 dní odo dňa zániku daňovej povinnosti, správca dane vráti pomernú časť dane za zostávajúce mesiace zdaňovacieho obdobia, za ktoré bola daň zaplatená.

Písomné oznámenie sa doručuje osobne alebo poštou dvojmo na obecny úrad a musí obsahovať najmä označenie vlastníka (resp. držiteľa) psa menom, priezviskom a adresou trvalého pobytu, označenie psa, jeho vek, spôsob a dátum nadobudnutia, stanovište psa uvedením adresy vlastníka, resp. držiteľa, druhy vykonaných veterinárnych očkovaní.

(9) Daň za psa obec po prvýkrát vyrubí platobným výmerom. V ďalších zdaňovacích obdobiach je daň na zdaňovacie obdobie splatná bez vyrubenia do 31. marca tohto zdaňovacieho obdobia.

(10) Spôsoby vyberania dane:
a/ v hotovosti do pokladne obecného úradu,

b/ na účet obce - Dexia banka Slovensko, a.s. Trenčín, č. účtu 7380900001/5600

§ 8

Daň za užívanie verejného priestranstva

(1) Verejným priestranstvom na účely tohto VZN sú verejnosti prístupné pozemky vo vlastníctve obce Horná Súča, ktorými sa rozumejú nasledovné miesta:

a/ miestne cestné komunikácie v celej svojej dĺžke a v šírke od krajnice po krajinu,

b/ vybudovaný chodník, príp. aj upravená plocha pre chodenie obyvateľov na celom území obce,

c/ námestie

(2) Predmetom dane za užívanie verejného priestranstva je osobitné užívanie verejného priestranstva a dočasné parkovanie motorového vozidla.

(3) Osobitným užívaním verejného priestranstva sa podľa tohto VZN rozumie

a/ umiestnenie zariadenia slúžiaceho na poskytovanie služieb,

b/ umiestnenie stavebného zariadenia, predajného zariadenia, zariadenia cirkusu, zariadenia lunaparku a iných atrakcií,

c/ umiestnenie skládky,

d/ trvalé parkovanie vozidla

(4) Daňovníkom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá verejné priestranstvo užíva.

(5) Základom dane za užívanie verejného priestranstva podľa ods. 4 písm. b) je výmera užívaného verejného priestranstva v m².

(6) Sadzba dane za užívanie verejného priestranstva je:

2,- Sk za zariadenia cirkusu, zariadenia lunaparku a iných atrakcií za každý aj začatý m² a za každý aj začatý deň.

100,- Sk za osobitné užívanie verejného priestranstva (predajné zariadenia, stánky) na deň.

1,- Sk za ostatné osobitné užívanie verejného priestranstva za každý aj začatý m² a za každý aj začatý deň.

(7) Daňová povinnosť vzniká začatím užívania verejného priestranstva a zaniká ukončením užívania verejného priestranstva.

Daňovník je povinný osobne alebo písomne podať oznámenie o začatí užívania verejného priestranstva Obecnému úradu v Hornej Súči a to pred začatím osobitného užívania verejného priestranstva, výnimočne v deň, v ktorom sa má realizovať užívanie verejného priestranstva.

Daňovník je tiež povinný ohlásiť do 3 dní každú skutočnosť, ktorá má alebo môže mať vplyv na výšku stanovennej, resp. zaplatenej dane. Daňovník je povinný oznámiť Obecnému úradu v Hornej Súči skutočnosť, že osobitné užívanie verejného priestranstva skončilo a verejné priestranstvo bolo uvedené do pôvodného stavu.

Platenie dane:

a/ pri dobe užívania verejného priestranstva najviac 15 dní jednorázovo v hotovosti do pokladne obecného úradu pri ohlasovaní vzniku daňovej povinnosti,

b/ pri dobe užívania verejného priestranstva dlhšie ako 15 dní splátkami podľa dohody pri ohlásení vzniku daňovej povinnosti daňovníkom.

III. č a s t

SPOLOČNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

§ 9

Spoločné ustanovenia

(1) Správu miestnych daní vykonáva obec Horná Súča. prostredníctvom starostu obce a poverených zamestnancov obce Horná Súča.

(2) Postavenie povereného zamestnanca obce - správcu dane z nehnuteľností nemá hlavný kontrolór obce Horná Súča.

§ 10

Záverečné ustanovenia

(1) Pokiaľ v tomto všeobecne záväznom nariadení nie je podrobnejšia úprava, odkazuje sa na zákon o miestnych daniach a zák. SNR č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov v znení neskorších predpisov.

(2) Na tomto všeobecne záväznom nariadení obce Horná Súča sa uznieslo Obecné zastupiteľstvo v Hornej Súči dňa.....

(3) Dňom účinnosti tohto všeobecne záväzného nariadenia sa zrušujú Všeobecne záväzné nariadenia obce Horná Súča č. 4/2003 zo dňa 15.12.2003 o podmienkach určovania dane z nehnuteľností na území obce Horná Súča a č. 3/2004 zo dňa 13.5.2004 o vyberaní miestnych poplatkov v obci Horná Súča pre kalendárny rok 2004.

(4) Zmeny a doplnky tohto všeobecne záväzného nariadenia schvaľuje Obecné zastupiteľstvo v Hornej Súči.

(5) Toto všeobecne záväzné nariadenie nadobúda účinnosť dňom 1. 1. 2005.

Pavol Bilčík, starosta obce

Obec Horná Súča v súlade s ustanovením § 6 ods. 1 zák. č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a zák. č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady

vydáva

VŠEOBECNE ZÁVÄZNÉ NARIADENIE OBCE O MIESTNOM POPLATKU ZA KOMUNÁLNE ODPADY A DROBNÉ STAVEBNÉ ODPADY

č. 6/2004 o podmienkach určovania a vyberania miestneho poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady na území obce Horná Súča.

I. časť ÚVODNÉ USTANOVENIE § 1

1) Toto všeobecne záväzné nariadenie (ďalej len „VZN“) upravuje podrobne podmienky ukladania miestneho poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady (ďalej len „miestny poplatok“) na území obce Horná Súča.

(2) Obec Horná Súča na svojom území ukladá miestny poplatok za komunálne odpady a drobné stavebné odpady.

II. č a s t Miestny poplatok § 2

Miestny poplatok za komunálne odpady a drobné stavebné odpady

(1) Miestny poplatok za komunálne odpady a drobné stavebné odpady (ďalej len „poplatok“) sa platí za komunálne odpady a drobné stavebné odpady, ktoré vznikajú na území obce.

(2) Ak ďalej nie je ustanovené inak, poplatok platí poplatník, ktorým je

a) fyzická osoba, ktorá má v obci trvalý pobyt alebo prechodný pobyt alebo ktorá je na území obce oprávnená užívať alebo užíva byt, nebytový priestor, pozemnú stavbu alebo jej časť (ďalej len „nehnuteľnosť“),

b) právnická osoba, ktorá je oprávnená užívať alebo užíva nehnuteľnosť nachádzajúcu sa na území obce na iný účel ako na podnikanie,

c) podnikateľ, ktorý je oprávnený užívať alebo užíva nehnuteľnosť nachádzajúcu sa na území obce na účel podnikania.

(3) Ak má osoba podľa odseku 2 písm. a) v obci súčasne trvalý pobyt a prechodný pobyt, poplatok platí iba z dôvodu trvalého pobytu. Ak má osoba podľa odseku 2 písm.

a) tohto ustanovenia v obci trvalý pobyt alebo prechodný pobyt a súčasne je oprávnená užívať alebo užíva nehnuteľnosť na iný účel ako na podnikanie, poplatok platí iba z dôvodu trvalého pobytu alebo prechodného pobytu.

(4) Poplatok od poplatníka v ustanovenej výške pre obec vyberá a za vybraný poplatok ručí

a/ vlastník nehnuteľnosti; ak je nehnuteľnosť v spoluvlastníctve viacerých spoluvlastníkov alebo ak ide o bytový dom, poplatok vyberá a za

vybraný poplatok ručí zástupca alebo správca určený spoluvlastníkmi, ak s výberom poplatku zástupca alebo správca súhlasí; ak nedošlo k určeniu zástupcu alebo správcu, obec určí spomedzi vlastníkov alebo spoluvlastníkov zástupcu, ktorý poplatok pre obec vyberie,

b/ správca, ak je vlastníkom nehnuteľnosti štát, vyšší územný celok alebo obec (ďalej len „platiteľ“). Platiteľ a poplatník sa môžu písomne dohodnúť, že poplatok obci odvedie priamo poplatník; za odvedenie poplatku obci ručí platiteľ.

(5) Poplatková povinnosť vzniká dňom, ktorým nastane skutočnosť uvedená v odseku 2 tohto ustanovenia. Poplatková povinnosť zaniká dňom, ktorým zanikne skutočnosť zakladajúca vznik poplatkovej povinnosti.

(6) Sadzba poplatku je
a/ 200,- Sk za osobu a kalendárny rok - platí poplatník uvedený v bode (2) písm. a/,

b/ 200,- Sk za nehnuteľnosť /chata, rekreačná chalupa/ a kalendárny rok - platí poplatník uvedený v bode (2) písm. a/,

c/ 1 200,- Sk za jednu 110 litrovú smetovú nádobu a kalendárny rok - platí poplatník uvedený v bode (2) písm. b/,

d/ 10 000,- Sk za jednu 1100 litrovú smetovú nádobu a kalendárny rok - platí poplatník uvedený v bode (2) písm. c/

(7) Poplatník je povinný do jedného mesiaca odo dňa vzniku povinnosti platiť poplatok, odo dňa, keď nastala skutočnosť, ktorá má vplyv na zánik poplatkovej povinnosti, ako aj od skončenia obdobia určeného obcou, za ktoré platil poplatok, v prípade ak došlo k zmene už ohlásených údajov, ohlásiť obci:

a/ svoje meno, priezvisko, dátum narodenia, adresu trvalého pobytu, adresu prechodného pobytu (ďalej len „identifikačné údaje“); ak je poplatníkom osoba podľa odseku 2 písm. b) alebo písm. c) tohto ustanovenia názov alebo obchodné meno, sídlo alebo miesto podnikania, identifikačné číslo (IČO),

b/ identifikačné údaje iných osôb, ak za ne plní povinnosť poplatníka podľa § 77 ods. 7 zákona o miestnych daniach,

(dokončenie na str. 8)

(dokončenie zo str.7)

(8) Poplatník je oprávnený podať obci ohlásenie aj v prípade, ak zistí, že jeho povinnosť platiť poplatok má byť nižšia, ako mu bola vyrubená, alebo ak žiada o zníženie poplatku z dôvodu, že neužíva nehnuteľnosť, ktorú je oprávnený užívať.

(9) Poplatok vyrubí obec platobným výmerom

(10) Splatnosť poplatku je do 30.6.

(11) Obec poplatok zníži podľa najnižšej sadzby alebo odpustí za obdobie, za ktoré poplatník obci preukáže na základe nasledovných podkladov:

a/ čestné vyhlásenie, že sa v určom období dlhodobo zdržiava alebo zdržiaval v zahraničí - odpustí poplatok,

b/ potvrdenie o výkone základnej vojenskej služby - zníži poplatok,

c/ čestné vyhlásenie, že neužíva nehnuteľnosť, ktorú je oprávnený užívať, viac ako 90 po sebe nasledujúcich dní - zníži poplatok.

(12) Poplatok sa určuje na obdobie kalendárneho roka.

(13) O zníženie poplatku možno žiadať v prípade, že poplatník je študent a je ubytovaný v internáte. Túto skutočnosť preukáže potvrdením o návšteve školy. Obec zníži poplatok o 100,- SK za osobu a kalendárny rok.

III. časť

SPOLOČNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

§ 3 Spoločné ustanovenia

(1) Správu miestneho poplatku vykonáva obec Horná Súča. prostredníctvom starostu obce a poverených zamestnancov obce Horná Súča.

(2) Postavenie povereného zamestnanca obce - správcu miestneho poplatku nemá hlavný kontrolór obce Horná Súča.

§ 4

Záverečné ustanovenia

(1) Pokiaľ v tomto všeobecne záväznom nariadení nie je podrobnejšia úprava, odkazuje sa na zákon o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady a zák. SNR č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov v znení neskorších predpisov.

(2) Na tomto všeobecne záväznom nariadení obce Horná Súča sa uznieslo Obecné zastupiteľstvo v Hornej Súči dňa.....

(3) Dňom účinnosti tohto všeobecne záväzného nariadenia sa zrušuje Všeobecne záväzné nariadenie obce Horná Súča č. 3/2004 zo dňa 13.5.2004 o vyberaní miestnych poplatkov v obci Horná Súča pre kalendárny rok 2004.

(4) Zmeny a doplnky tohto všeobecne záväzného nariadenia schvaľuje Obecné zastupiteľstvo v Hornej Súči.

(5) Toto všeobecne záväzné nariadenie nadobúda účinnosť dňom 1. 1. 2005.

Pavol Bilčík, starosta obce

Prehľad vekového zloženia dôchodcov v ústredí i na osadách - r. 2004

Ludský život predstavuje veľkú knihu, zložitý jedinečný román. Minú sa roky, uprostred radostí aj starostí. V životnej aktivite človeka. Až jedného dňa je tu staroba. Staroba je múdrosť, lebo je bohatá na skúsenosti, ale zároveň ťažká, pretože sa pridružila choroby a iné problémy. Aby sme to uľahčili, robíme stretnutia na osadách aj v ústredí, kde sa porozprávajú a pookrejú. Tento rok sa uskutočnili stretnutia na Trnávke, Závrskej, Vičom Vrchu, Dúbrave a v ústredí. Pre zaujímavosť uvádzame prehľad dôchodcov v našej obci.

ÚSTREDIE

	celkom	ženy	muži
počet dôchodcov	282	188	94
60-roční a viac	139	95	44
70-roční a viac	99	63	36
80-roční a viac	39	27	12
90-roční a viac	5	3	2

Najstaršia žena: 95-ročná
Bírásová Alžbeta č. 84 - 2.4.1909
Najstarší muž: 95-ročný
Čapák Ondrej č. 54 - 24.1.1909

DÚBRAVA

	celkom	ženy	muži
počet dôchodcov	115	79	36
60-roční a viac	54	36	18
70-roční a viac	47	33	14
80-roční a viac	12	8	4
90-roční a viac	2	2	0

Najstaršia žena: 94-ročná
Babrmáková Agnesa č. 445 - 19.12.1910
Najstarší muž: 85-ročný
Zemanovič Jozef č. 529 - 1.4.1919

TRNÁVKA

	celkom	ženy	muži
počet dôchodcov	98	62	36
60-roční a viac	50	34	16
70-roční a viac	30	13	17
80-roční a viac	14	11	3

90-roční a viac 4 4 0
Najstaršia žena: 92-ročná
Poláčková Lujza č. 884 - 26.10.1912
Najstarší muž: 83-ročný
Lenoško Viktor č. 882 - 4.9.1921

ZÁVRSKÁ

	celkom	ženy	muži
počet dôchodcov	83	52	15
60-roční a viac	37	22	15
70-roční a viac	34	21	13
80-roční a viac	11	8	3
90-roční a viac	1	1	0

Najstaršia žena: 93-ročná
Habániková Eva č. 609 - 30.11.1911
Najstarší muž: 84-ročný
Gago Viktor č. 606 - 31.7.1920

VLČÍ VRCH

	celkom	ženy	muži
počet dôchodcov	6	7	42
60-roční a viac	39	23	16
70-roční a viac	20	12	8
80-roční a viac	7	6	1
90-roční a viac	1	1	0

Najstaršia žena: 99-ročná
Gažiová Anna č. 741 - 22. 2.1905
Najstarší muž: 85-ročný
Orság Michal č. 747 - 23. 2.1919

CVERENKÁRI,

KRÁSNY DUB

	celkom	ženy	muži
počet dôchodcov	39	24	15
60-roční a viac	20	14	6
70-roční a viac	11	5	6
80-roční a viac	7	4	3
90-roční a viac	1	1	0

Najstaršia žena: 97-ročná
Chupáčová Anna č. 1025 - 21.1.1907
Najstarší muž: 87-ročný
Krovina Gašpar č. 982- 5.1.1917

Kritika je ľahká - dielo ťažké

Vraví sa, že Súčan sa narodí buď ako muzikant alebo ako spevák. V súčasnosti sa ale ukazuje, že niet muzikantov, ani spevákov.

Podme sa pozrieť na históriu zborového spevu v našej obci.

Spevácky zbor Hornosúčan si v tomto roku pripomenul 30-te výročie svojho založenia. Napriek „mladému“ veku sa však bez prílevu mladej krvi pomaly blíži ku koncu svojej existencie.

Čo nám prezradí história? Spevácky zbor Hornosúčan vznikol v novembri 1974 pri miestnej organizácii Zväzu žien v obci, ako ženský spevácky zbor. Jeho prvým dirigentom a zakladateľom bol miestny učiteľ Ján Kozár. Po šiestich rokoch sa zboru ujíma Mikuláš Medvec, ktorý zbor rozšíril o mužskú zložku. V roku 1996 sa dirigentom zboru stal PaedDr. Jozef Vakoš. Pod jeho vedením zbor pracuje dodnes.

Najväčším úspechom zboru je dosiahnutie Zlatého pásma v regionálnom kole Celoslovenskej súťaže speváckych zborov Matice slovenskej v roku 1999 v Komárne.

Zbor pravidelne účinkuje na okres-

ných festivaloch speváckych zborov, pri cirkevných obradoch a slávnostiach i svetských príležitostiach. V rámci zahraničia je účastníkom Festivalu speváckych zborov v Moravskom Krumlove.

Dňa 20.11. 2004 sa SZ zúčastnil na 3. ročníku festivalu speváckych zborov v Novom Meste nad Váhom. Účasť na festivale prijali zbor z širokého i blízkeho okolia. Nové Mesto zastupovali dva zbor: Cantabile a Zvonky. Ďalej účinkovali zboru Ilavan z Ilavy, Mládežnícky SZ Apollo z Bratislavy a Ženský spevácky zbor z Nitrianskeho Rudna. Celkovo vystúpilo na festivale sedem speváckych zborov.

Spevácke výkony zborov i sólistov boli odmenené potleskom divákov a odborným názorom poroty. Hodnotenie výkonu SZ Hornosúčan poukázalo na celkový súzvuk hlasov. Fakt, že je v zbere veľmi nízke zastúpenie mužských hlasov, tenor a bas, si všimla aj porota.

Hoci sa štruktúra členov zboru od roku 2002 výrazne „omladila“ (vekový priemer členov klesol na 40 rokov), počet mužských členov v zbere sa dá spočítať na prstoch jednej ruky.

I keď sú členovia amatéri, zvládajú náročné skladby v latinčine, angličtine a iných jazykoch. Repertoár piesní je pestrý. Od ľudových piesní až po sakrálnu skladbu a spirituály.

Pôsobenie zboru v obci na rôznych podujatiach sa už stalo trvalou súčasťou kultúrneho života. Fungovanie zboru ale stojí na krehkých základoch. Neustále sa potýka s nedostatkom financií a tým i s nedostatkom príležitostí účinkovať mimo obce či mimo Slovenska. Dirigent a členovia však chcú zbor udržať čo najdlhšie.

Veď koľko okolitých obcí sa môže pochváliť, že má fungujúci 27-členný spevácky zbor, ktorý je pod odborným vedením?!

Ak chcete mať, ako občania tejto obce, podiel na zachovaní zboru, pridajte medzi členov SZ a skúste si zborový spev. Možno objavíte jeho čaro a stane sa pre vás oddychom.

Schádzame sa pravidelne každú stredu o 19.00 h, v letnom období o 19.30 h a počas mesiacov júl a august sú spevácke prázdniny.

Radi privítame nových členov!

Lubica Zakopčanová